

Drie dagen Bio-energiefeest

Van 2 – 4 november is het bio-energiefeest in Oost-Nederland. Met excursies naar prachtige bio-installaties in Harderberg en Ede, de Bio-energiedag in Zwolle en de open dagen in Balkbrug. In weinig andere regio's bestaat er zoveel bedrijvigheid rondom bio-energie en de verduurzaming van vooral de warmtevoorziening bij bedrijven en woonwijken. Iets waar de bedrijven van het Bio-energiecluster Oost-Nederland terecht trots op zijn!

Grote industriële houtketel geplaatst bij Klein Kromhof

KARA heeft onlangs een 8 MW ketel geplaatst bij houtbedrijf Klein Kromhof. Deze gaat van schoon resthout uit de industrie warmte leveren voor het drogen van krullen en houtpellets. Eén van de broers zal er tijdens de Bio-energiedag uitgebreid over vertellen. De ketel levert straks met ruim 200.000 GJ een grote bijdrage aan duurzame energie.

BEON partijen zijn over de afgelopen drie jaar betrokken geweest bij de ontwikkeling en realisatie van meer dan 2 PJ bio-energieprojecten, alleen al in Overijssel.

Noord Oost Twente gaat voor mestvergisting

Eigenlijk zou minstens de helft van alle mest door een vergister moeten gaan. Hiermee zou 1/6 van het huidige gasgebruik in Losser, Oldenzaal, Dinkelland en Tubbergen kunnen worden vergoed. Op donderdag 5 oktober bezochten 60 mensen een informatieavond in Weerselo over dit onderwerp.

Aan bod kwamen onderwerpen aan de orde zoals mestvergisting, de noodzaak en mogelijkheden voor verwerking, het belang voor het milieu, duurzame energieproductie en de bijdrage aan lokale bedrijvigheid. Het was een mooie bijeenkomst met goede sfeer. De organisatie werd geleid door Frans Feil van het Bio-energiecluster BEON. Enkele actieve BEON partijen waren aanwezig voor het geven van specifieke informatie. Zie voor meer informatie, de BEON website.

De bijeenkomst was mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van het EFRO GO-Duurzaam programma OP Oost. Dit programma richt zich op de verduurzaming van de warmtevraag van de gebouwde omgeving.

Byk vestiging Denekamp geeft goede voorbeeld

Het bedrijf wil graag het goede voorbeeld geven. Directeur de Blok zal op de Bio-energiesdag daar verslag over doen. De vestiging in Denekamp schakelt binnenkort over op biogas. Nu worden nog vele kuubs aan aardgas verstoekt. Op zeven boerderijen wordt binnenkort biogas opgewekt uit koeienpoep. In het totaal gaat het om bijna 3 miljoen m³ biogas dat straks beschikbaar wordt gesteld aan een tweetal bedrijven. Ook aan een buffer is gedacht. Cogas maakt gebruik van een oude NAVO leiding die niet meer gebruikt wordt. Op die manier kan er ten alle tijden geleverd worden.

RVO ziet groeiende belangstelling in de industrie

Klein Kromhof en Byk zijn niet de enige bedrijven die op bio-energie overgaan. Ook Friesland Campina en For Farmers stappen over. RVO heeft de ontwikkelingen in Nederland in kaart gebracht. Er is sterk groeiende belangstelling vanuit de industrie. Toch blijven er bedrijven die aarzelen.

Sander Peeters (RVO) ziet veel in samenwerkingsverbanden waarbij de procesindustrie duurzame warmte krijgt aangeboden en investeringsmiddelen kan vrijhouden voor haar kerntaken.

Op deze foto de 8,8 MW bio-centrale van Brouwer in aanbouw. Deze levert straks stoom aan de zuivelfabriek van Friesland Campina. Besparing 5,5 miljoen m³ aardgas. Een mooi voorbeeld van een partnerschap.

Jumpstart voor boerderijvergisters

Met de tender voor mono-vergisting kunnen 118 boeren gaan bouwen. Het €150 miljoen budget is vrijwel volledig benut. Het grootste deel van de installaties is WKK (96), de rest is groengas opwerking (22). Het is nu aan de sector en de ondernemers om te laten zien dat de beloofde kostprijzdaling ook daadwerkelijk kan worden bewerkstelligd. Dat wordt nog een uitdaging. Gangmaker achter de tender is de coöperatie Jumpstart, mede aangevoerd door Jan Willem Straatsma. Hij zal op de Bio-energiesdag een presentatie geven over de laatste ontwikkelingen.

Vergisters zelfs op stortbelt niet gewenst?

Duurzame energie is prachtig, maar het moet wel in het landschap passen. Dat is een veel gehoord argument. Daarom wordt er naarstig gekeken naar de mogelijkheden bij havens, snelwegen, stortbelten en andere robuuste terreinen. Moeilijk wordt het pas als het ook daar niet mogelijk is. Daarom zijn velen erg bedroefd nu het initiatief voor een mestvergister zelfs op een lokale vuilnisbelt niet mogelijk bleek. De Raad van State stak onverwachts een stokje voor het initiatief van Twente.

De situatie maakt het wel lastig voor Twente. De regio zet zich in voor veel meer duurzame energie, zo liet Haaksbergen wethouder Ellen Prent onlangs weten in een mooi interview in Tubantia.

Probos zet misverstanden recht

Het valt wel mee met de enorme verliezen van transport. Dat blijkt wel uit de plaatjes die Probos heeft opgesteld. Die laten zien dat de wijze van vervoer eerder het verschil maakt. Niet de afstand. Zo zijn CO₂ verliezen bij transport vaak maar 1/7 van wat aan uitstoot bij aardgas dat bespaard kan worden. Zelfs als de biomassa van ver weg komt! Probos heeft nog meer plaatjes gemaakt die de situatie van hout en bio-energie goed uitleggen. Volop aandacht daarvoor op de Bio-energiesdag en op de BEON website.

Waterschappen gaan voor energiefabrieken

Prachtige voorbeelden zijn al zichtbaar op de Veluwe. Douwe Jan Tilkema kan er uitgebreid over vertellen. Hij is directeur van het Waterschap Vallei en Veluwe. De ambities voor eigen energieproductie zijn hoog. In zijn ogen alleen haalbaar bij inzet van niet alleen eigen biomassa, maar ook van reststromen van buiten het hek. In Apeldoorn worden zo vloeibare reststromen vergist die afkomstig zijn van derden. In Harderwijk wordt een mestvergister gebouwd die gas gaat leveren aan het net en CO2 aan een naburig bedrijf. Hij vertelt er over op de Bio-energiedag op 2 november.

Waterschappen Overijssel gaan in de versnelling. Op 22 september ondertekenden waterschap Vechtstromen en Waterschap Drents Overijsselse Delta en Provincie Overijssel, een overeenkomst om samen te investeren in projecten voor het opwekken van duurzame energie. De provincie stelt geld beschikbaar om de waterschappen te ondersteunen bij de ontwikkeling van Energiefabrieken op rioolwaterzuiveringen van Zwolle en Hengelo. Hierdoor produceren de waterschappen tijdens het zuiveringsproces zelf energie in de vorm van biogas. Die energie wordt deels zelf gebruikt om het rioolwater te zuiveren en deels terug geleverd aan het elektriciteitsnet. Daarnaast worden daar waar mogelijk ook meerdere hectares aan zonnepanelen geplaatst op daken en terreinen van rioolwaterzuiveringen bij Vechtstromen en Drents Overijsselse Delta.

Jan van Hoek, DB-lid en portefeuillehouder duurzaamheid van Waterschap Vechtstromen: “Bij de waterschappen zijn klimaatverandering en energie belangrijke thema’s. Zo hebben wij hierover afspraken gemaakt in de Meerjarenaafspraken Energie-efficiency (MJA-3), het Klimaatakkoord tussen Rijk en Unie van Waterschappen. De waterschappen streven naar 2% energie-efficiëntie per jaar, vooral door energiezuiniger te werken en te werken naar 40% eigen opwekking in 2020. Een mooi voorbeeld daarvan is de Energiefabriek in Hengelo die straks zijn eigen energie produceert en energie gaat leveren aan het elektriciteitsnet.

Voor de provincie Overijssel geldt dat de investeringen bijdragen aan de ambitie om in 2023 20% van de energie duurzaam op te wekken. Voor het bereiken van deze doelstelling is zowel energiebesparing als -opwekking van hernieuwbare energie van belang. Zowel Provincie als waterschappen zijn ervan overtuigd dat het realiseren van hernieuwbare energie projecten een gezamenlijke maatschappelijke opgave is. Van zowel overheden, inwoners, bedrijven als ook organisaties in Overijssel. Met de ondertekening treden de twee waterschappen ook toe als kernpartner van het programma Nieuwe Energie Overijssel 2017-2023, een platform dat sturing geeft aan de realisatie van de provinciale energiedoelen. BEON maakt daar ook deel van uit.

Bio-energiepartijen willen duurzaam

Deelnemers van het Bio-energiecluster Oost-Nederland willen duurzame energie projecten, met de nadruk op duurzaam. Ze hebben daarom verklaard alleen biomassa te willen gebruiken die voldoet aan de duurzaamheidscriteria zoals geformuleerd in NTA8080. Dit wil zeggen dat de minimale vermindering van broeikasgas emissie bij gebruik van vaste biomassa over de toegepaste ketens minstens 70% is, en dat de productie van de biomassa voldoet aan eisen op het gebied van voedselzekerheid, biodiversiteit, emissies naar bodem, water en lucht, welvaart en welzijn.

Voor de volledige mission statement en het handelingskader, zie de website van BEON.

Bio-energiecluster Oost-Nederland

BEON is een cluster van bedrijven dat zich inzet voor meer bio-energie en voor snellere ontwikkeling van bio-energie technologieën.

Frans Feil
Coördinator Bio-energiecluster Oost-Nederland
coordinator@bioenergieclusterootnederland.nl
T: 053 – 486 1195
M: 06 – 51 12 18 17

Bos- en landbouw	Energieproductie	Kennisinstellingen	Technologie ontwikkeling	Systeem aanbieders
Stimuland Probos Borgman Beheer Projecten LTO Noord Bruins & Kwast	Twente Milieu Waterschap Vechtstromen Cogas Twence Enexis	Universiteit Twente Saxion Hogeschool	Clean Fuels Technologie Krings Twente Biomass Technology Group JALO Biopellets Byosis CCS	KARA HoSt Stork Thermeq Frames Tubro filter- en luchttechniek Heatplus WellinkCeasar ProLeiT